

Vergaderjaar 2020–2021

35 476

Tijdelijke wet tot opschorting van regels omtrent dwangsommen en het instellen van beroep bij niet tijdig beslissen op een asielaanvraag (Tijdelijke wet opschorting dwangsommen IND)

G

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE EN VEILIGHEID

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 19 maart 2021

Tijdens de plenaire vergadering van de Eerste Kamer op 6 juli 2020 is toegezegd om het plan van aanpak implementatie aanbevelingen en maatregelen uit het Significant rapport aan de Eerste en Tweede Kamer te sturen. Met deze brief kom ik tegemoet aan deze toezegging. Voorts informeer ik u conform mijn toezegging in hetzelfde debat naar aanleiding van vragen van de Kamerleden Stienen (D66) en Vos (PvdA) over de gevolgen van de tijdelijke verlenging van de beslistermijn op de behandeling van asielzaken in andere EU lidstaten.

Plan van aanpak implementatie aanbevelingen en maatregelen Significant

Achtergrond

Mijn prioriteit en inzet blijft onverkort om ervoor te zorgen dat de doorlooptijdenproblematiek bij de IND structureel wordt opgelost en dat vreemdelingen tijdig de duidelijkheid wordt geboden waar ze recht op hebben.

Het onderzoeksbureau Significant heeft op mijn verzoek¹ de uitvoering van de asielprocedure bij de IND onderzocht teneinde met voorstellen te komen die moeten leiden tot verdere verbeteringen van de uitvoering van de asielprocedure. Op 21 februari 2020 zijn de resultaten van het onderzoek gepresenteerd en vervolgens is het onderzoeksrapport op 3 maart 2020² aan de Tweede Kamer aangeboden. In het onderzoeksrapport wordt een set van versnellings- en verbetermaatregelen beschreven, alsmede maatregelen om de bestaande werkvoorraad te verminderen. Daarbij heeft Significant aanbevelingen gedaan over de wijze van implementatie van de aanbevelingen.

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 19 637, nr. 2543

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2019–2020, 19 637, nr. 2585

Programma-organisatie

De IND realiseert de aanbevelingen en maatregelen gefaseerd en met behulp van een programma-organisatie. In het afgelopen jaar zijn er al verschillende maatregelen genomen. Na de oplevering van het onderzoeksrapport is de IND aan de slag gegaan met de implementatie van een aantal maatregelen en aanbevelingen.

Een belangrijke maatregel was de inrichting van de Taskforce die de opdracht heeft gekregen om op een projectmatige wijze de ontstane achterstanden bij de IND weg te werken. Daarnaast is de leiding van de IND per 1 mei 2020 uitgebreid met een plaatsvervangend hoofddirecteur die de opdracht heeft gekregen om de aanbevelingen en maatregelen zoals deze zijn voorgesteld door het bureau Significant te implementeren. Hiertoe is het Programma Vernieuwen Asiel ingericht.

Met de inrichting van het Programma Vernieuwen Asiel onder leiding van een programmamanager wordt de volgende stap gezet om de problematiek structureel op te lossen en van de IND een toekomstbestendige uitvoeringsorganisatie te maken. Het plan van aanpak³ in de bijlage bij deze brief bevat de verdere uitwerking van de aanbevelingen en genoemde maatregelen uit het onderzoeksrapport.

De gevolgen in EU-lidstaten van de tijdelijke verlenging beslistermijn

Conform mijn toezegging aan de Eerste Kamer in het debat van 6 juli 2020 naar aanleiding van vragen van de Stienen (D66) en Vos (PvdA) kan ik u het volgende mededelen. Ik heb, bij de aan de Tweede Kamer toegezegde inventarisatie van de inspanningen van de andere EU-lidstaten om tijdige beslissingen bij asielzaken te bevorderen ook, voor zo ver het mogelijk is, met de andere EU-lidstaten een vergelijk laten opmaken wat de gevolgen zijn van de tijdelijke verlenging van de beslistermijn⁴ op de behandeling van asielzaken.

Uit de vergelijking met de andere EU-lidstaten volgt dat andere lidstaten geen gebruik hebben gemaakt van de genoemde EU-richtsnoeren om de wettelijke termijnen in asielzaken generiek te verlengen. Om die reden is geen vergelijking te maken over de gevolgen van een dergelijke generieke verlenging.

Dat betekent overigens niet dat in andere lidstaten geen sprake is van vertragingen of uitstel van onderdelen in de asielprocedure vanwege COVID-19.

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,
A. Broekers-Knol

³ Ter inzage gelegd bij de Directie Inhoud.

⁴ Zie brief aan de Tweede Kamer (kenmerk 19637-2605) van 15 mei 2020. Gevolgen richtsnoer Europese Commissie voor beslistermijnen IND | Tweede Kamer der Staten-Generaal